

No 39.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Mars 1875, kl. 11 f. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående anslag till bestridande af kostnaderna för Sveriges deltagande i en internationel geografisk kongress och utställning i Paris; Gifven Stockholms Slott den 26 Februari 1875.

Enligt anmälan af Kongl. Maj:ts Beskickning i Paris har det Franska Geografiska Sällskapet beslutit att under innevarande år i enlighet med derom utfärdadt program föranstalta en internationel geografisk kongress i Frankrikes hufvudstad samt tillika en utställning af böcker, kartor, instrument och andra föremål, som hade afseende på jordbeskrifningen och dermed sammanhörande vetenskaper; och har nämnda sällskap genom sin president anhållit om Beskickningens bemedling dels för utseende af hedersledamöter från de förenade rikena i komitén för sagde kongress, dels ock i fråga derom att till Svensk kommissarie vid den tillämnade utställningen måtte förordnas åtminstone en person, hvilken, med kännedom om landets vetenskapliga tillgångar, kunde å kongresskomiténs vägnar hänvända sig till lärda samfund eller enskilda personer för insamlande och urval af lämpliga utställningsföremål.

Sedan jemväl Kongl. Svenska Vetenskapsakademien, som från det Franska Geografiska Sällskapet fått emottaga en särskild inbjudning att söka verka för Sveriges deltagande i den vetenskapliga täflan, som nu vore afsedd, till Kongl. Maj:ts pröfning hänskjutit denna angelägenhet och dervid, på sätt hosföljande protokoll öfver ekklesiastik-ärenden för denna dag närmare innehåller, i underdånighet meddelat ej mindre en af sakkunniga personer verkställd utredning, hvaraf framgår, att landet eger ett tillräckligt material för att kunna vid detta tillfälle blifva värdigt representeradt, än äfven en beräkning af de utgifter, som för detta företag vore oundgängliga; vill Kongl. Maj:t på dessa och de i åberopade protokoll i öfrigt anförda skäl härmed i nåder föreslå Riksdagen att till bestridande af kostnaderna för Sveriges del-

tagande i omförmälda kongress och utställning till Kongl. Maj:ts disposition anvisa ett anslag af Tjugutusen kronor, att för ändamålet i mån af behof under innevarande år utgå.

De till detta ärende hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

G. Wennerberg.

Utdrag af protokollet öfver Ecklesiastik-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 26 Februari 1875.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Carleson*;
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*;
Statsråden: *Berg*;
Wennerberg;
Bergström;
Friherre Alströmer;
Widenhielm;
Lovén;
Friherre Åkerhielm;
Friherre von Otter;

8:o.

Föredragande Departements-chefen Statsrådet *Wennerberg* anförde vidare:
Eders Kongl. Maj:ts Beskickning i Paris har anmält, att det Franska Geografiska Sällskapet ämnade under loppet af innevarande år i enlighet med

utfärdadt program föranstalta en internationel geografisk kongress i Paris, samt att Presidenten i nämnda sällskap, vice Amiralen Baron De la Roncière le Noury, dels anhållit om Beskickningens bemedling för utseende af hedersledamöter från de förenade rikena i komitén för ifrågavarande kongress, dels, uti en till Beskickningen ställd skrifvelse af den 27 Augusti nästlidet år, vidare tillkännagifvit, att i jembredd med kongressens vetenskapliga öfverläggningar skulle anordnas en utställning af böcker, kartor, instrument och andra föremål, som hade afseende på jordbeskrifningen och dermed sammanhörande vetenskaper. Jemte sistberörda meddelande har uttalats den förhoppning, att de respektive Regeringarne måtte åt detta företag lemna sin medverkan, i synnerhet derigenom att för hvarje stat, som blefve vid kongressen representerad, förordnades till kommissarie vid den geografiska utställningen åtminstone en person, hvilken, bosatt inom landet, egde kunskap om alla dess vetenskapliga tillgångar och å kongresskomiténs vägnar kunde hänvända sig till särskilda vetenskapliga samfund, lärda, militärer, kartutgifvare och tillverkare af instrument, samt verkställa nödigt urval af anmälda expositionsartiklar och öfvervaka deras försändning. Slutligen har ock blifvit anmältdt, att tidpunkten för kongressens början blifvit fastställd till den 1 Augusti detta år, men att den geografiska utställningen komme att öppnas redan den 15 föregående Juli och derefter fortgå under loppet af en månad.

Eders Kongl. Maj:ts Vetenskaps-akademi, som från det Franska Geografiska sällskapet erhållit en särskild inbjudning att söka verka för Sveriges deltagande i oförmälda kongress och utställning, har uti skrifvelse den 29 sistlidne December underdånigst anfört, att Akademien, som ansett det för sin pligt att söka utreda, i hvad mån Sverige med hopp om framgång kunde deltaga i en dylik utställning, af denna anledning utsett en komité af sakkunniga personer med uppdrag att taga förevarande angelägenhet i noggrannt öfvervägande. Uti tvänne till Akademien afgifna utlåtanden hafva dessa komiterade hufvudsakligen uttalat: att en Sverige värdig utställning, omfattande så väl arbeten rörande vårt lands geografiska förhållanden som ock sådana arbeten, hvilka blifvit af svenska män utförda utom våra landamären, borde kunna åstadkommas, hvarvid komiterade särskildt framhållit såsom önskvärdt, att de från Sverige utgångna upptäckterna inom de arktiska trakterna måtte blifva vid expositionen på ett så vidt möjligt fullständigt sätt representerade; att, enligt en af komiterade jemlikt utställningsprogrammet upprättad preliminär förteckning öfver svenska expositionsartiklar, kostnaderna för dessa artiklars anskaffande och utstyrsel kunde beräknas till omkring 6,000 kronor, under förutsättning att för utställningen kostnadsfritt skulle erhållas alla de större kartsamlingar och tryckta verk, som på statens bekostnad utgifvits; att vidare borde beräknas en summa af omkring 4,000 kronor till bestridande af olika utgifter, såsom för transporter, utställningsmateriel, arvoden åt biträden

samt för utarbetande och tryckning af en beskrifvande katalog öfver utställningsföremålen; samt att, i händelse särskilda ombud eller kommissarier komme att från Sverige till expositionen afresa, dessa lämpligast borde få sig uppdraget att ombesörja alla de med den svenska expositionsafdelningens hela anordnande förenade bestyr, med afseende på så väl bestämmandet eller urvalet af utställningsföremålen här hemma i landet som ock deras uppsättning å bestämelseorten.

Med denna sålunda åstadkomna utredning har Vetenskapsakademien öfverlemnadt ärendet till Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning för vidtagande af den åtgärd, som kunde finnas vara af omständigheterna påkallad.

Sedan jag härefter anmodat Vetenskapsakademien att, om Akademien ansåge sig för sin del böra tillstyrka Sveriges deltagande i den tillämnade kongressen och den dermed förenade exposition, inkomma med förslag å två eller, om så syntes nödigt, tre kommissarier samt å det arvode, som för hvar och en af dem skäligen borde bestämmas, har Akademien, efter förut nämnde komiterades hörande, uti skrifvelse den 10 innevarande Februari, såsom sin egen åsigt åberopat hvad bemälde komiterade yttrat och tillstyrkt, nemligeu att Sverige vid omförmälda exposition, hvaruti alla eller åtminstone de flesta europeiska länder antagligen komme att deltaga, måtte varda representeradt; att, då de föremål, hvilka enligt det upprättade programmet borde till utställningen afsändas, och af hvilka en del kunde utställas jemväl vid expositionen i Filadelfia 1876, vore af så skiljaktig natur, att den sakkänedom, som för deras insamling och uppställning erfordrades, och hvilken sakkänedom för öfrigt vore af stor vigt för att på stället kunna meddela de muntliga upplysningar om våra svenska förhållanden, som af fackmän komme att begäras, icke kunde förutsättas hos en eller två personer, kommissariernas antal måtte bestämmas till tre, samt att arvodet för hvar och en af dem icke kunde sättas lägre än till 2,500 francs, eller omkring 1,800 kronor i ett för allt, resekostnaderna inberäknade.

Med afseende å hvad sålunda förekommit, och då Sverige icke torde böra saknas vid ifrågavarande vetenskapliga täflan mellan kulturstaterna, samt de kostnader, som härför äro oundgängliga, icke lära kunna anses alltför betydliga, äfven om de med afseende å de oförutsedda utgifter, som vid dylika företag måste tagas i beräkning, torde böra anslås något högre än enligt den af Vetenskapsakademien meddelade utredning, tvekar jag icke att i underdånighet tillstyrka, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att till bestridande af kostnaderna för Sveriges deltagande i omförmälda kongress och utställning i Paris till Eders Kongl. Maj:ts disposition anvisa ett anslag af 20,000 kronor, att för ändamålet i mån af behof under innevarande år utgå.

Denna hemställan, hvaruti Stats-Rådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla

samt förordnade, att i enlighet dermed till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition af den lydelse bilagan till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

C. A. Th. Adlgren.

N:o 40.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Mars 1875, kl. 11 f. m.

Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition, angående ökad anslag till länsveterinärer samt för veterinärundervisningens behof; Gifven Stockholms Slott den 2 Mars 1875.

Sedan Kongl. Maj:t den 11 September 1874 uppdragit åt särskilde komiterade att uppgöra underdånigt förslag angående de åtgärder, hvilka kunde vara af behovet påkallade för att bringa rikets veterinärväsen i ett ändamålsenligt och med tidens fordringar öfverensstämmande skick, samt, efter det berörda uppdrag blifvit af komiterade fullgjordt, Kongl. Sundhetskollegium och Kongl. Öfverintendents-embetet afgifvit infordrade underdåniga utlåtanden öfver särskilda delar af komiterades förslag, vill Kongl. Maj:t härmed, på de i hosföljande protokoll öfver ekklesiastik-ärenden för denna dag anförda skäl, i nåder föreslå Riksdagen:

att för beredande af löner åt 24 förste länsveterinärer till belopp af 1,800 kronor, samt åt 8 andra länsveterinärer, med anställning inom Norrbottens, Westerbottens, Wester-Norrlands, Jemtlands, Kopparbergs, Gefleborgs, Wermlands och Kalmar län, till belopp af 900 kronor, anslaget till länsveterinärers aflönande måtte ökas med 22,400 kronor; dock att nedsättning af lönen vid de redan inrättade länsveterinärtjänster i Westerbottens, Jemtlands, Wester-Norrlands och Gefleborgs län, hvilka enligt den föreslagna regleringen komme att förändras till andre veterinärtjänster, ej må ske annorledes än i mån af nuvarande tjänsteinnehafvares afgang;

att vid anställande af andre veterinär måtte fästas det vilkor, att invånarne i distriktet på egen bekostnad anskaffa och underhålla lämplig bostad åt veterinären vid den för honom bestämda station;

att Riksdagen, med godkännande af den i statsråds-protokollet omnämnda, af komiterade föreslagna nya utgiftsstat för veterinärläro verket i Skara, måtte för dess tillämpning bevilja en förhöjning i veterinärrättningens anslag å ordinarie stat af 12,900 kronor;